

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Kultuurhariduse osakond
Kultuurikorralduse õppekava

Heleen Kurvet

**VABAÕHULAVASTUSE “INEMISE IGÄ” VÄLJA TOOMINE PIUSA
LIIVAKARJÄÄRIS**

Loov-praktiline lõputöö

Juhendaja: Marju Mäger MA
Kultuurikorralduse ja strateegilise juhtimise assistent,
kultuurikorralduse õppekava programmijuht

Kaitsmisele lubatud:.....

(Juhendaja allkiri)

Viljandi 2018

Sisukord

SISSEJUHATUS.....	4
1. ÜLEVAADE EESTI 21. SAJANDI PÄRIMUSTEATRIST.....	5
2. SETOMAA KULTUURIRUUMI TEATRIMAASTIKU OLUKORD.....	5
3. MTÜ TAARKA PÄRIMUSTEATER.....	6
3.1 Organisatsiooni kirjeldus.....	6
3.2 Organisatsiooni analüüs	7
4. LAVASTUS “INEMISE IGÄ”	8
4.1 Lavastuse sisuline kokkuvõte	9
4.2 Projekti eesmärk, sihtgrupp ja oodatavad tulemused	9
4.3 Meeskond	12
4.4 Turundus ja reklaam	13
4.4.1 Kasutatud turundus- ja reklaamikanalid	13
4.4.2 Tellitud reklaammaterjalid	15
4.4.3 Suhtlus meediaga	16
4.5 Riskianalüüs	17
4.6 Eelarve ja rahastamine	19
4.7 Saalide täituvus	19
4.8 Sündmuse mõju, tagasiside ja aruandlus	20
4.9 Hinnang sündmusele	21
4.10 Sotsiaalmajanduslik analüüs	23
5. ENESEREFLEKSIIOON	24
KOKKUVÕTE	26
KASUTATUD KIRJANDUS.....	27
LISAD	28
LISA 1: Turundus- ja meediaplaan	28
LISA 2: Meediatabel	29
LISA 3: Pressiteade	32
LISA 4: Meediakajastus	33
LISA 5: Visuaalsed (turundus)materjalid	35
5.1 Plakat	35
5.2 Postkaart / flaiier	35

5.3 Kavavoldik	37
LISA 6: Elroni pressiteade	38
LISA 7: Elroni turunduskujundus	42
LISA 8: Eelarve ja selle täitmine	43
LISA 9: Sponsorluskiri	47
SUMMARY	49

SISSEJUHATUS

Asusin pika kaalutlemise järel 2013. aastal Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemias Kultuurikorralduse erialal õppima. Nimelt soovisin õppida midagi, millel oleks mõni praktiline väljud, mis laseks loovalt läheneda ja uusi konseptsioone välja arendada. Kuna olen pikalt erinevate kultuurisündmustega ka külastaja või osalejana kokku puutunud ja nende vastu sügavat huvi tundnud, peamiselt kunsti vallas, siis tundus kultuurikorralduse eriala minu jaoks ideaalne. Esimesest päevas alates olin ka veendunud, et minu süda kuulub pigem etenduskunstidele kui muusikale ja sellele veendumusele jäin truuks kogu oma õppeperioodi vältel. Selle aja jooksul olen kokku puutunud etenduskunstidega väga laias ulatuses. Olen teinud oma praktikad ühes väiksemas teatris Saksamaal ning väikses teatris Must Kast Tartus. Lisaks olen aidanud kahel aastal korraldada kooli teatrfestivali tudengite teatripäevad ja väga laihaardeliselt osalenud erinevates rollides muude festivalide ja etenduste töös. Läbi Viljandi Kultuuriakadeemia omandatud kogemused on andnud mulle mitmekülgse baasi etenduskunstide korraldusliku poole tundmise jaoks.

Minu loov-praktiliseks lõputööks valisin Setomaal Piusa karjääris toimunud suvelavastus "Inemise igä" kaheksa etenduse produtseerimise. Lavastus esietendus kuuendal augustil 2016. Kokku anti kaheksa etendust kuni 20. Augustini 2016. Antud etendus oli ka lõputööks minuga samas lennus õppinud lavastajatudengi jaoks, kellelt saingi idee ja ettepaneku lavastuse korralduslik pool enda kanda võtta. See tundus hea võimalusena omandatud kogemused proovile panna ja anda endast parim ühe suvelavastuse väljatoomiseks. Kuna lavastuses mängisid ka meie kooli kaheksa näitlejatudengit 11. lennust ja üks 12. lennust, siis tundus esitatud pakkumine eriti südamelähedane.

Lavastuse eesmärgiks oli jõuda võimalikult laia publikuni nii Lõuna-Eestis kui ka kaugemal ja teenida piisavalt tulu, et katta ära kõik korraldusega kaasnenud kulutused kui ka vähendada MTÜ Taarkateatril juba varasemast ajast tekkinud võlga. Minu isiklikuks eesmärgiks oli proovida seesuguse lavastusprotsessi projektijuhi rolli, planeerida eelarvet, tegeleda turunduse ja pressiga ning jälgida üleüldist korraldusprotsessi kulgu.

1. ÜLEVAADE EESTI 21. SAJANDI PÄRIMUSTEATRIST

2012. aasta Eesti Teatriuurijate ja -kriitikute Ühenduse hea teatri auhinna laureaat oli lavastaja Anne Tärnpu, kelle pärimusteater on saanud omanäolisemaks nähtuseks eesti teatris. Tema 2011. ja 2012. aasta lavatsused “Sugrierror.com” ja “Kuidas müüa setot” kannavad endas selget sõnumit ja osutavad soomeugri väikerahvaste ja eesti etniliste gruppide valupunktidele. Tärnpu juhendamisel on EMTA lavakunstikoolis sündinud poeetilised ja jõulised pärimusest ainek saanud lavastused ja lavakavad. (Sirp) Käesoleva sajandi esimese kümnendi keskpaigast on teatrimaailmas intensiivistunud kaevumine oma juurteni ja pärimusteatri esiletõus (Pesti 2011).

2. SETOMAA KULTUURIRUUMI TEATRIMAASTIKU OLUKORD

Setomaa on küll väike, kuid saab rõõmuga tõdeda, et erinevaid kultuurisündmusi toimub seal palju. 2015. aastal oli Obinitsa Soome-ugri kultuuripealinn, mille raames toimus Setomaal üle 60 ürituse ning piirkonda külastas üle 25 000 inimese. Lisaks on külastajaid piirkonda juurde toonud nii Seto Folk kui ka Seto Kuningriigi päev, aga ka mitmed teatrietendused, nagu näiteks “Obinitsa”, “Taarka”, “Peko” jm. Lisaks toimetab Setomaal ka oma Taarka Pärimusteater, mille tegevus on tõusuhoos. Märkimist väärib ka, et sealt on alguse saanud mitmed ansamblid, nagu näiteks Zetod. 2015. aastal külastas kohvikute kostipäeva ligi 8000 inimest ja eeldusel, et iga külastaja jättis kohvikutesse umbes kolm eurot, siis jõudis piirkonna ettevõteteneni umbes 24 000 eurot. (Sihver 2016)

Programmi “Maale elama” abil on sisseränne Setomaale suurenenud ja piirkonda on hakanud tulema nooremaid ja elujõulisemaid peresid, tänu millele on vähenenud ka elanike keskmine vanus. (Sihver 2016)

Seto kultuuri etendades on oht langeda kitši ja päris seto kultuuri asemel esitada vaatajale sellist kuvandit seto kultuurist, mida etenduse looja arvab, et vaataja näha soovib. Selles kuvandis on tihti setode tunnuseks joomine (õuhka), külakaklused, leelotamine, massiivse rinnahõbedaga rahvarõivad, mõni tuntuks saanud setu laul, raskesti arusaadav keel, vene mõju, õigeusk ja teistsugused kalmistukombed. Võib juhtuda, et kui sellise kuvandi najal kokku pandud narratiivi vaatavad või loevad kujutatud ise, siis ei tunne nad end seal ära ning solvuvad või hakkavad õiendama. Vaatajatele hakatakse müüma kitši nostalgia pähe. Seto kultuuri juures on seega ka üks oht - nad hakkavad vaikselt juba ise etendama seto asja just nii, nagu eestlased nende narratiivi on kokku pannud. Solvumine neelatakse alla või siis enam ei hoolita. Esinetakse sellena, nagu peab ja mitte päris setodena - peaasi, et "müüks". Käikase sarnast rada nagu on juhtunud indiaanlaste ja maoridega ja natuke juba ka saamidega ja Venemaa põhjarahvastega.

Enamus ilukirjandusest, filmidest, teatrist, kunstist ja muusikast on enamasti samuti mingi ideoloogia või maailmavaate otseseks või varjatud väljenduseks. (Hint 2012)

3. MTÜ TAARKA PÄRIMUSTEATER

Käesolevas peatükis annan ülevate Taarka Pärimusteatri senistest tegevustest, MTÜ sisust ja analüüsin organisatsiooni.

3.1 Organisatsiooni kirjeldus

Mittetulundusühing Taarka Pärimusteater on asutatud 6. oktoobril 2006. aastal Obinitsas, Seto seltsimajas (setomaa.ee). Ühingu põhieesmärgiks on läbi pärimusteatri hoida ja arendada seto kultuuri ning oma tegevusega rikastada kogu Lõuna-Eesti kultuuriruumi. Läbi teatritegevuse soovitakse aidata kaasa seto kultuuri püsijäämisele tutvustades seda laiemale avalikkusele läbi teatri vahendite ja võimaluste. Lisaks on nende missiooniks tõsta kogukonnaliikmete väärtustamist seto kultuuri vastu läbi teatrialase tegevuse. (Eesti Teatri Agentuur).

Taarka Pärimusteatri põhikirjas on välja toodud, et eelpool nimetatud eesmärkide saavutamiseks ühing töötab välja erinevaid kultuuriprojekte, organiseerib seminare, festivale, konkursse, etendusi ja õpikodasid. Lisaks arendab rahvusvahelist kultuurialast koostööd, korraldab vanade seto pärimuste, elulugude jms kogumist ja tutvustamist laiale ringkonnale. Lisaks teeb koostööd riigi-, teadus- ja kultuuriasutustega, ühiskondlike organisatsioonide, liikumiste, liitudega ja teiste ühingu eesmärkide saavutamisest huvitatud juriidiliste kehade ja üksikisikutega nii Eesti Vabariigis kui ka teistes riikides. (Põhikiri)

Ühingu tegevust juhib ja esindab juhatus, milles oli etenduste toimumise hetkel kolm liiget, kellest üks täitis esimehe kohuseid. Juhatuse liikmed on üldkoosoleku käigus määratud ametisse kolmeks aastaks.

3.2 Organisatsiooni analüüs

Organisatsioon on inimühendus, kes tegutseb koos ühiste eesmärkide saavutamiseks. Seda saab iseloomustada kindla eesmärgi, struktuuri ja tehnoloogiaga (Virovere, Alas, Liigand 2005, lk 19).

Organisatsiooni esimene psühholoogiline tunnus on organisatsiooni eesmärk ehk põhiülesanne (Virovere, Alas, Liigand 2005, lk 22-23). Taarka Pärimusteatri eesmärgis on välja toodud, et läbi pärimusteatri püütakse hoida ja arendada seto kultuuri ning oma tegevusega rikastada kogu Lõuna-Eesti kultuuriruumi (Eesti Teatri Agentuur).

Organisatsiooni missioon on õigustus organisatsiooni loomiseks ning on otseselt seotud selle organisatsiooni väärtuste ja tuumikkompetentsiga. Missioon annab aluse jõupingutusteks ühise eesmärgi nimel ja seob organisatsiooni liikmeid. Ideaalis saab organisatsiooni missiooni sõnastada ühte, kuid mõjusasse, lausesse. (Virovere, Alas, Liigand 2005, lk 22-23) Taarka Pärimusteater on välja toonud, et nende missiooniks tõsta kogukonnaliikmete väärtustamist seto kultuuri vastu läbi teatrilase tegevuse (Eesti Teatri Agentuur).

Eesmärgiga paralleelselt tuleks täpsustada ka organisatsiooni visioon. Organisatsiooni visioon on kaugem tulevikunägemus või lõppeesmärk, milleni soovitakse jõuda. Loodud visioon on midagi, milles tuleb oma töötajaid veenda, sest sütitava visiooni olemasolu on

kõige olulisem garantii ettevõtte edukusele. (Virovere, Alas, Liigand 2005, lk 22-23) Taarka Pärimusteatri visiooniks võib pidada, et läbi teatritegevuse soovitakse aidata kaasa seto kultuuri püsijäämisele tutvustades seda laiemale avalikkusele läbi teatri vahendite ja võimaluste (Eesti Teatri Agentuur). Seega Taarka Pärimusteatri enda poolt püstitatud visioon ei vasta eelpoolmainitud definitsioonil. Kirjeldatud ei ole lõppeesmärki vaid tegevust, millega selleni jõuda.

4. LAVASTUS “INEMISE IGÄ”

Tegemist oli suvelavastusega, mis pakub vaatajale ehtsat setokultuuri kogemist temale omases keskkonnas, Setomaal. Kolme augustikuu nädala jooksul toimus Piusa karjääris kaheksa etendust, milles toodi vaatajateni erinevatest seto pärimustekstidest loodud lugu. Lavastusele andis suure lisaväärtuse just selle toimumispaik, kuna esiteks on tegemist Eesti looduskauni kohaga ning teiseks asub see eemal Eesti peamistest kultuuri- ja teatrikeskustest. See andis võimaluse kohaliku publiku teatrikunstist osa saamise võimaluste parandamiseks ja pakkus huvitavat kultuurilist avastusretke kaugemalt tulijatele.

Lisaks sellele toetas seto legendilaulude ja setokeelse Uue Testamendi dramaturgiseerimine seto pärimuskultuuri levikut ja püsijäämist. Lavastuse loomise käigus läbisid eelnevalt mainitud tekstid põhjaliku analüüsi mille tulemusel sündis midagi uut, ent millel olid siiski juured sügaval Eesti seto kultuuris. Millegi uue loomine on oluline just selleks, et vanade tekstide elujõulisuse kohandada tänapäeva ja teha vaatajale kergemini ja meeldivamalt mõistetavaks.

Lavastuse kirjutamisel toetuti peamiselt folkloorilistele tekstidele, millele autoriõiguse piiranguid ei ole seatud. Samas ammuutati inspiratsiooni ka Feodor Vanahundi teostest, nagu “Ilosa´ ja pogana´ jutu´” ja “Mi Issändä Jeesusõ Kristusõ pühä Evangeelium”, Matteusõ, Markusõ, Luukasõ ja Johannõsõ kirotõt”. Selleks saadi kirjalik luba Seto Instituudist.

4.1 Lavastuse sisuline kokkuvõte

Taarka Pärimusteatri uus lavastusprojekt pealkirjaga „Inemise Igä” võttis aluseks seto legendilaulud ja setokeelse Uue Testamendi. Sooviks oli uurida regilaulu müütilist maailma, kus Jeesus ja Maarja toimetasid maa peal inimeste seas oma igapäevaseid toimetusi. Setokeelsest Vahtsõnõ Testamendist inspireerununa sooviti jutustada lugu külakogukonnast, kus toimetab mees, kelle kohta ei saa öelda, kas ta on valgustatu või külahull. Setokeelne Uus Testament paelub oma otseütlemise keelega, maalähedusega. See sobib külakogukonna suhu sellepärast, et ta kõneleb teemadest täpselt nii nagu need on, ilma traditsioonilise piibelliku ilustamiseta. Meie eesmärk polnud etendada piiblilugusid, vaid tuua vaatajateni lugu kahe maailma vahelisest olukorrast, kus kõik pole nii ühetine ja kontrollitud - täpselt nagu seto legendilauludes. Sealgi on sakraalne ja profaanne segunenud ja piirjooned kahe maailma vahel on hägustunud. Vanahunt on profaanse esindaja, tema „pogana jutu” toob muidu nii ettevaatlikkusega käsitletud teemadesse inimlikku muheda, bahtinlikku karnevalikultuuri, naeru, mis on ühe rahvakillu püsijäämise seisukohast väga oluline.

Antud lavastus oli Taarka Pärimusteatri noortestuudio repertuaaris juba neljas. Pärimusteatri viimased kolm lavastust „Kuidas müüa setot?”, „Leelo otsib setot” ja „non-stop SETO” tegelevad, nagu pealkirjadestki mõista, Setomaa olude uurimisega, iseenda defineerimisega seto kogukonnas ja meile valu tegevate tendentside kritiseerimisega. „Inemise igä” on pööre traditsioonilisema teatri suunas. Just nimelt „pööre”, sest antud etenduses ei tegeleta enam niivõrd iseenda ehk seto “mina” nokkimisega, vaid jutustatakse ja näidatakse lugu, mis pakuks mõtteainest laiemale publikule. Sellest tulenevalt plaanisime ka Setomaale “Inemise igä” vaatama saada inimesi mitte vaid kodukandist vaid jõuda ka kaugemate publikuteni.

4.2 Projekti eesmärk, sihtgrupp ja oodatavad tulemused

Kotleri sõnul on planeerimine vältimatu ning planeerimisprotsess isegi olulisem, kui selle tulemusena koostatud plaanid. Planeerimise käigus tuleb juhtidel võtta “aega mõtlemiseks”, et mõelda sellele, mis on toimunud, mis toimub praegu ja mis võib toimuda tulevikus. Selle protsessi jooksul tuleb samuti paika panna eesmärgid. (Kotler 2002, lk 168) Õigesti püsitatud eesmärk on mõõdetav, ajastatud, reaalne, kvaliteediaspekti silmaspidav ja heakskiidetud.

See on kirjeldus mõõdetavast tulemusest, mida tuleb saavutada teatud aja piires. (Perens 2001, lk 33)

Eesmärgi seades liigutakse analüüsilt otsustamise juurde. Otsitakse vastust küsimusele - millises suunas tuleks hetkeolukorda ja tulevikuprognosi arvestades liikuda? Esmalt tuleks paika panna üldised eesmärgid, mis peavad olema saavutatavad ja üksteisega kokkusobivad (Kotler 2002, lk 171) Projekti laiemaks eesmärgiks oli, pärimusteatri tegevuse tulemusena on seto keele ja kultuuri püsijäämist toetav teos kirjutatud ja lavastatud näidendi näol. Lisaks ka see, et setomaa kultuuri jaoks olulised teosed saavad läbi meediakajastuse äramärgimist ja seega ka teadvustatakse nende sisust üldsust. Projekt tõi tähelepanu keskmesse seto kultuuri tüvitekstid nagu Vahtsõnõ Testament, Seto legendilaulud ja Vanahundi jutud.

Selleks, et eesmärkide seadmisest ka kasu oleks, tuleks enne projektiga alustamist kindlaks teha, et meeskonnal on ühine arusaam sellest, mis eesmärgini projektiga jõuda soovitakse. Sellest tuleks koos selgeks teha, mis on projekti missioon, visioon, eesmärgid ja soovitud tulemused. (Heagney, lk 45) Kuna idee ja impulss projekti tegemiseks tuli lavastajalt, siis enne korraldusprotsessi algust tegime koosoleku, kus tegime selgeks, mis on meie mõlema soovid ja visioon, mis projekti tulemusena saavutatud peaks saama. Lisaks viis lavastaja mind ka lähemalt kurssi seto kultuuriruumiga ning oli suurepärasest infoallikaks, mis puudutas turunduskanalite leidmist just setomaal elavale sihtgrupile.

Tegime koostööd ka teiste Setomaa organisatsioonidega, nagu näiteks Piusa külustuskeskus ja koostasime koos ühise „teatripaketi”. Teatripakett sisaldas Piusa külustuskeskuse külustust, tutvumist kohaliku kultuuri ja loodusega ning seejärel lavastuse “Inemise Igä” vaatamist. Nõnda sai kaugemalt tulnud publik lisaks teatrielamusele ka laiema kultuurilise ja Setomaa looduse elamuse osaliseks. Tänu sellele, et Piusa külustuskeskus asub täpselt Piusa rongipeatuse juures oli lavastuse asupaik atraktiivne ka kaugemal tulijale ja pakub võimalust end mitut pidi Setomaal kultuuriliselt rikastada. Suurt rõhku paneme ka üldisele meediakajastusele antud projektile, mis omakorda aitab kaasa üle-eestilisse seto kultuuri tutvustamisele ja teadvustamisele.

Enne projektiga alustamist sai välja segmenteeritud meie etenduste sihtgrupp. Seda tegin selleks, et planeerida oma sihtturundust, mille jaoks valib ettevõtte või organisatsioon välja need tarbijate grupid, keda on võimeline kõige paremini rahuldada. Seda strateegiat

rakendades eeldatakse, et tarbijatel on erisugused omadused, vajadused ja soovid. Pakkudes aga sama toodet kõigile segmentidele tähendab, et mõne tarbija vajadused jäävad täielikult rahuldamata ning seetõttu on tegemist ressursside raiskamisega. (Teadlik Turundus 2010, lk 123)

Seelle projekti sihtgrupid ehk publikusegmentid said määratud järgnevalt:

- Lõuna-Eestlased
- Teatrihuvilised
- Pärimus- ja setokultuurihuvilised
- Turistid

Seda silmas pidades, said projektile seatud eesmärgid, mis oleksid ka mõõdetavad selleks, et hiljem oleks võimalik anda hinnangut sellele, kas eesmärgid said täidetud või mitte.

Lavastuse mõõdetvad strateegilised eesmärgid olid:

- Igale etendusele ostetakse vähemalt 60% piletitest
- Enne esietendust meediakajastus ning klipi näitamine vähemalt viies meediaväljaandes
- Etendusperioodi kestel ja peale seda järelkajastus vähemalt kolmes meediaväljaandes

Lavastuse kaudsed eesmärgid:

- Sünnib uus ja kvaliteetne seto pärimustekstidel põhinev lavastus “Inemise Igä”.
- Lavastus saab meedias positiivset tagasisidet (ilmub kaks positiivset arvustust).
- Kultuuriturismi suurenemine setomaal etenduste perioodil.
- Seto kultuuri levimine - kohapealt saab osta Seto Instituudi “Seto Kirävara” sarja raamatuid, Uma lehte. Lisaks tänu eelnevale meediakajastusele.

Selleks, et Piusasse tulijal oleks avastamisrõõmu rohkem, kui vaid “Inemise igä” etendusel, siis koostöös etenduspaigale ligidal asunud Piusa puhkekeskusega korraldati kahel õhtul huvilistele ka Piusa koobastes nahkhiirte vaatlemise matku. Lähedal asus ka RMK telkimisala, kus huvilistel oli võimalik peale etendust ja nahkhiirte vaatlust puhata. Sellise kooslusega oli külalistel võimalik ühe õhtuga osa saada nii seto kultuurist kui ka loodusest ja värskest õhust. Selleks, et inimesel oleks avastamisrõõmu rohkem oli ka üks pool meie

poolt müüdavast kavast kujundatud ümbruskonna maakaardiga, millel olid üles märgitud meie soovitusel, mis kohti tasuks avastama minna. (LISA 5.3)

4.3 Meeskond

“Projekti edukaks läbiviimiseks ei piisa ainult sellest, et projektigruppi kokku koguda teatud hulk kõrgkvalifitseeritud töötajaid. Reeglina ei paku koostatud töögrupp kohe algusest peale emotsionaalselt tasakaalustatud, rahulikku pilti, tõhusat struktuuri ega optimaalseid tulemusi. Heade tulemuste saavutamiseks peab projektijuht moodustatud töögrupist kujundama meeskonna.”(Perens 2001, lk 114)

Hetkel, mil projektiga liitusin oli projektis olemas lavastaja, kunstnik ja dramaturg. Oli olemas ka esimene ideevisand sellest, kes võiksid lavastuse rollides näitlejateks olla, kuid kindlaid kokkuleppeid polnud veel sõlmitud. Meeskonna moodustamisel oligi tööjaotus tehtud nõnda, et lavastaja kanda jäi loomingulise kollektiivi moodustamine ning minu kanda jäi organsatoorse meeskonna vajalikkuse kaardistamine ja sinna inimeste leidmine. Sellest tulenevalt jäi mingis mõttes tunne, et selle projekti raames tekkis ühe asemel kaks meeskonda, kes sama projekti kallal tööd tegid.

Lõpliku näitetrupi moodustasid suuremas osas Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia 11. lennu näitetudengid ja üks tudeng Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia 12. lennust. Lisaks telliti helikujundus. Mina kaasasin projekti ka disaineri, kes kujundas kõik projektis kasutatud trükised ning bännerid veebis. Lisaks kaasasin videomeistri, kes tegi lavastusele reklaamklipi. Endale assistendiks valisin toona teisel kursusel õppinud kultuurikorralduse 13. lennu tudengi, kes aitas mind turundusplaani ja meediaplaani koostamisel ning läbiviimisel.

Projektigruppe saab jagada nii hierarhilisteks kui ka hierarhiata juhtimisstruktuuriga gruppideks. Viimase puhul on kõik projektis osalevad liikmed võrdsed, vastutus lasub igal liikmel ja otsused võetakse vastu kollegiaalselt, kõigi liikmete nõusolekul. Hierarhilise juhtimisstruktuuriga projektigrupi tegevuse määrab aga oluliselt ära projektijuht. (Perens 2001, lk 114) Leian, et antud projekti puhul oli tegemist pigem hierarhilise struktuuriga projektigrupp, kusjuures otsustusõigus jagunes nii projektijuhi kui ka lavastaja vahel. Projekti siseselt võeti mitmeid otsuseid siiski vastu demokraatlikult ja hierarhiata

projektigrupi tunnustele vastavatl - kõigi arvamus oli oluline ja seda võeti kuulda. Just proovigraafikute koostamisel mängisid ülejäänud meeskonna soovid ja vajadused kõige suuremat rolli.

4.4 Turundus ja reklaam

Turundust saab defineerida mitut pidi. Mõndade definitsioonide põhjal saab turundust käsitleda kui protsessi. Seda võib mõista kui kontseptsioonide, hinnakujunduse, promotsiooni ja jaotuse planeerimise ja täideviimise protsessi, mis on olemas ideede, toodete ja teenuste turundamiseks. Seda kõike selleks, et luua mõlemaid osapooli rahuldavaid vahetusi. Teisiti võib turunduse mõistet defineerdes keskenduda hoopis klientide vajaduste indetifitseerimisele ja rahuldamisele viisil, mis oleks ettevõttele kasulik. (Kuusik, Virk, Aarna, Sepp, Seppo, Mehine & Prinshthal 2005, lk 15)

Reklaam on ideede, toodete, teenuste, sündmuste jm mitteisiklik tasuline tutvustamine ja propageerimine. Reklaam on sõnum, kuid iga teade ei ole veel reklaam. Reklaami eripära seisneb selles, et sõnum koostatakse firma spetsialisti või reklaamiagentuuri töötaja poolt, edatatakse reklaamikanali kaudu, makstakse tellija poolt kinni, lähetatakse sihtturu paljudele inimestele. Lisaks on ta mõeldud sihtturu informeerimiseks ja mõjutamiseks ning sisaldab teavet firma ja selle toodete kohta. (Vihalemm 2008, lk 220)

Turunduskulud katsusin hoida küll võimalikult madalad, kuid olin arvestanud sellega, et tuleb siiski teha mingeid väljaminekuid nii trükiste jaoks kui ka ostetud reklaami jaoks. Kuna etendus toimus keskkonnakaitsealal mis seadis meile piirangud, kui palju inimesi ühele etendusele lasta tohib, siis ei olnud mõtet teha ka ülisuurt turunduskampaaniat. Igale etendusele pandi müüki 70 piletit, mis seitsme etenduse peale kokku teeb 560 piletit.

4.4.1 Kasutatud turundus- ja reklaamikanalid

Kuigi kultuuriorganisatsioonid kipuvad enamasti keskenduma kogu publikule, kui ühe suurele tarbijaturu segmendile, siis edukam on keskenduda mõnele kindlale sihtgrupile. Selleks valitakse välja tarbijad või üks segment, kes on kultuuriorganisatsiooni poolt pakutava toote/teenuse tarbimisest kõige enam huvitatud. Konkreetsele sihtgrupile keskendumine aitab efektiivsmalt turundada, kuna tegevus suunatakse konkreetsele

segmentidele. Lisaks aitab see paremini kindlustada ka selle, et pakutakse segmenti rahuldavat toodet. (Kolb 2005, lk 89-90)

Antud projekti sihtgrupi segmentideks said valitud Lõuna-Eestlased, teatrihuvilised, pärimus- ja setokultuurihuvilised ning turistid.

Peamise turunduskanalina kasutati erinevaid meediakanaleid ja etenduste eel, ajal ja ka peale seda ilmus lavastusest mitmeid artikleid (vaata ptk 4.4.3). Siiski kasutati etenduste turundamiseks ka teisi kanaleid. Esimest segmenti silmas pidades, mis sihtgrupina oli kõige suurem, telliti etenduste turundamiseks reklaam Lõunalehte nii paberil kui ka veebis. Lisaks oli kuu aega üleval lavastuse vilkuv banner lounaestlane.ee leheküljel.

Teatrihuviliste tähelepanu püüti taaskord peamiselt läbi erinevate artiklite ilmumise erinevates kultuuriväljaannetes. Lisaks kasutati turunduskanalina Taarka Pärimusteatri facebookilehte, mis korralduse perioodil kogus juurde 140 meeldimist. Vahetult enne esietendust korraldati ka piletiloos, millega loositi välja kaks piletit vabalt valitud etendusele. Info saadeti ka ERRi kultuuriteadetesse ning ETVsse saadeti ka 20 sekundilist turundusklippi. Info oli üleval ka kõigis suuremais online kultuurisündmuste kalendris.

Juba etendusele nime andes mõeldi pärimus- ja setokultuuri huviliste sihtgrupile. Kuna terve lavastus oli setokeelne, siis oli ka ainiti aus, et etenduse pealkiri oli seto keeles. Seega kõik trükitud reklaammaterjalid olid suunatud just neile. Setokeelse artikli kirjutas meist ka Uma leht ja selles lehes ilmus ka kahel kuul meie reklaambänner.

Turistide sihtgrupini jõudmiseks telliti reklaamipind Õhtulehe suvisesse eriväljaandesse. Lisaks, kuna etenduspaik on nõnda looduskaunis kohas ning otse rongijaama läheda, tekkis mul idee, et ehk tahaks ka Elron meid turunduslikult aidata. Iseenesest oleks see kasulik mõlemale osapoolle, sest Elron saaks endale juurde kliente, kes ostavad rongipileti Piusale ja juurutavad endas ehk ka rongiga sõitmise harjumust. Lisaks oleks see meile kasulik, sest inimesed, kes auto puudumise tõttu muidu peaksid suvelavastuste kogemusest ilma jääma, saaksid külastada meie etendust. Etendusi ettevalmistades võeti arvesse ka Elroni rongisõiduaegu nii, et külastajatel oleks võimalus tulla kohale rongiga ja jõuda õigeaegselt etendusele. Kuna peale etendust enam ühtegi rongi tagasi ei liikunud, siis lahenduseks pakkusime oma külalistele võimalust saada osa täielikust seto kultuuriprogrammist - võimalik tulla rongiga etendusele, peale seda külastada meie piletiga soodsamalt nahkhiirte

vaatlustuuri, mida korraldas Piusa külastuskeskus ning seejärel ööbida RMK telkimisalal, mis samuti oli etenduspaigast paarisaja meetri kaugusel. Selleks kõigeeks kujundasime oma kava ka selliselt, et terve üks pool oleks ala stiliseeritud kaart, millel on välja toodud kõik “seto kultuurprogrammiks” vajalik (LISA 5.3).

Koostöö Elroniga kujunes aga nõnda, et Piusa oli Elroni “järgmine peatus” kampaania lõpp-peatuseks. Selle jaoks töötasin Elroni kommunikatsiooni- ja turundusjuhiga välja erinevaid pakkumisi, mida Elroniga Piusale kohale sõitnud külastaja endale boonuseks sai. Rongipileti või Elroni sõidukaardi ettenäitamisel sai Piusa külastuskeskuse pileti -20%, öise nahkhiirte vaatluse (mis olu nn “seto kultuuripakis) -50% ja “Inemise igä” etenduse külastajale tasuta tee või kohvi (LISA 6). Tanu selle paketi väljatöötamisele reklaamiti “Inemise igä” etendust kõigile rongisõitjatele läbi rongi kõlarite alates 11. Augustist. Pakkumine ise kehtis vaid ühe nädala: 15-21. Augustil (LISA 7). See oli meie etenduste jaoks ka viimane nädal. Nädala valik oli teadlik, sest eeldasin, et esietendusele ja sellele vahetult järgnevatele etendustele publikut on lihtsam leida, kui viimastele etendustele. Lisaks viimasel nädalal oli kokku ka kõige rohkem etendusi. Rongireklaami etendusperioodi lõppu jätmine tähendas ka seda, et seda hakati kõlaritest laskma, kui etendused juba käimas olid.

Lisaks eelmainitule oli veerannlehekülje suurune reklaam ajakirja “Psühholoogia” augustikuisel numbris ja ajakirja “Sensa” augustikuisel numbris oli “Inemise igä” ära märgitud teatrisoovitusena. Esimesest kuuenda augustini oli reklaamiklipp ka Retro FM kultuuriteadetes. Kogu turundustegevus toimus aprillist augustini (LISA 1).

4.4.2 Tellitud reklaammaterjalid

Leidsin projektile disaineriks inimese, kelle disainiteenuseid olin kasutanud ka varasemalt. See andis mulle kindlust, et disaineri rollis saab ta hästi hakkama ka minu lõputöö juures. Kuna lavastus valmis lavastaja nägemuse järgi, siis andsin ka talle vabad käed disaineri suunamisel. Lavastaja tungivaks sooviks oli, et plakat ei tuleks liiga rahvusromantiline ja ei kuvaks stereotüübiks saanud seto sümboliteid. Seetõttu saigi keskendutud rohkem etenduspaiga kuldsetele liivaluidetele ning õhku joonistatud vaevu märgatav kalakujund süboliseeris müstilisust ning oli vihje ka piiblile. Minu enda sooviks oli, et kujundatud turundusmaterjalid oleksid ka esteetiliselt kaunid ja ei oleks ülekoormatud erineva tekstiga. Nii plakatile (LISA 5.1) kui ka flaieri asemel loodud postkaardile (LISA 5.2) sai lisatud nii

vähe infot kui võimalik ja nii palju kui vajalik. Mu sooviks oli, et turunduslikku postkaarti oleks võimalik kasutada ka postkaardina ja et see oleks täisküllastunud erinevast tekstist. Leidsin, et siis on tõenäosus ka suurem, et inimesed on valmis selle endaga koju võtma ja ehk isegi teistega jagama. Ei soovinud toota prügi vaid midagi funktsionaalset.

Kui jõudsime plakatikujunduseni, mis meeldis meile kõigile, kujundasime ka kõik muud trükised (kavad, postkaardid, bännerid) tuletatuna sellest samast plakatikujundusest. Ülejäänud trükiste kujunduses ja paigutuses rääkisin kaasa juba rohkem mina. Kuna visuaalses identiteedis oli juba kokku lepitud oli ka lihtsam edasisi trükiseid luua. Disainer kujundas kokku plakatid, kavalehed, postkaardid ja kõik bännerid ja muud visuaalsed materjalid, mis läksid veebi.

ERR'i ja meie muudesse sotsiaalmeediakanalitesse loodi ka turundusklipp. Kuna klipi loomise hetkel polnud päris paigas veel dramaturgi poolt loodav tekst ja sellega ka lavastuse sisu, siis ka klipis oli põhifookus etenduste asupaiga, Piusa karjääri, suurte liivaluidetel.

4.4.3 Suhtlus meediaga

Lisaks oma sündmuse kajastamise läbi tasuliste kanalite saab alati avalikkust teadvustada ja oma sündmuse mainet kujundada läbi tasuta kanaleid. Selle alla liigitub toodet puudutava teabe avaldamine meediakanaleis, mille eest ei maksta ja teabedastuse algataja ei olda, ehkki info avaldab soodsat toimet äriedule. Avaliku arvamuse tasuta kujundamine ei ole täiel määral korraldaja kontrolli all ja seetõttu ei pruugi kujundatav arvamus olla alati positiivne. (Vihalem 2008, lk 247) Selleks, et info etenduste kohta jõuaks piisavalt vara meediaväljaanneteni, sai koostatud meediaplaan, kuhu olid koostatud kõik meediakanalid, kes võiksid olla potentsiaalselt huvitatud meie etenduste kajastamisest ning ka kelle lugejasgrupp läks kokku meie sihtgruppidega.

Pressiga suhtlemine oli peamiselt minu kanda, kuid meediaplaani koostamisel (LISA 2) assisteeris mind ka projektijuhi assistent. Esmalt saadeti välja pressiteated (LISA 3) välja valitud meediakanalite esindajatele ning seejärel suheldi nendega ka telefonitsi. Mingil hetkel aitas ta mul ka pressi läbi helistada. Leian, et lõppkokkuvõttes oli pressikajastus nii enne esietendust kui ka peale seda arvustuste näol küllaltki mitmekesine ja laiahaardeline. Siin oligi suur rõhk saada kajastatud ka Lõuna-Eesti väikelinnade lehtedes. Eelkajastav

artikkel ilmus nii Viljandimaa ajalehes Sakala, Võrumaa teatajas ja ka Lõuna-eeslases, kes tegi prooviprotsessist ja videoloo. Lisaks kirjutati meist suur kaheleheküljeline lugu "Õhtulehes". 14. Augustil oli meie lavastusest lugu ka aktuaalses kaameras (LISA 4).

4.5 Riskianalüüs

Projekti ettevalmistamisega kiirustamine võib viia asjatutele ressursidele kulutamisele. Sellest lähtuvalt on vajalik pöörata erilist tähelepanu kitsaskohtade ja riskide määratlemisele. Muidu võib juhtuda, et nähakse probleeme seal, kus neid objektiivselt ei eksisteeri ja samas ei nähta neid teistes valdkondades, kus nad tegelikkuses olemas on. Probleemid tuleb esmalt määratleda ja seejärel asuda analüüsima. Analüüsi käigus peab selguma, milline on probleemi tähendus ja ulatus. Riskianalüüsi käigus tuleb probleemi kõik olulised tunnused kindlaks teha. Probleemi analüüsis tuleks probleemi kirjeldada, selle ulatus määratleda ja selle põhjused välja selgitada. Probleem tuleks piiritleda ka esemeliselt, organisatoorselt, ajaliselt ja geograafiliselt. (Perens 2001, lk 17-18)

Oma projektiga kaasnevaid riske hinnates kasutasin järgmist hindamisskaalat:

1. Väike risk
2. Vastuvõetav risk
3. Keskmine risk
4. Suur risk
5. Talumatu risk

Riske hindasin nii selle põhjal, kui suur on tõenäosus, et see risk realiseerub ning ka selle põhjal, kui suurt negatiivset mõju risk avaldab, kui ta realiseerub.

Tabel 1: Lavastuse “Inemise igä” etenduste riskianalüüs.

Ohutegur	Ohustatud isik/esine miskoht	Ohu iseloom	Riski tõenäosus	Riski mõju	Abinõud riikside vähendamiseks
Vihmasadu	Tehnika	Vihmasaju tagajärjel võib niiskus pääseda tehnikasse ja selle rikkuda. Sellega kaasneb projektile nii majanduslik kaotus kui ka potentsiaalne oht, et mõni etendus tuleb jätta pooleli või hoopis ära. Ära jäetud etendus on omakorda nii majanduslikult kui ka maine kujunduses ebasoodne.	3	3	<ul style="list-style-type: none"> - Ilmateate jälgimine ja tehnika vastav ettevalmistamine - Tehnika katmine kilega - Tehnika maapinnast kõrgemale tõstmine - Tehnika kindlustamine - Tehnikale varikatus - Etenduste välisel ajal tehnika siseruumidesse viimine
Vihmasadu	Publik	Vihmasadu vahetult etenduse eel võib olla demotiveerivaks teguriks etendusele tulemiseks. Kui vihmasadu on etenduse ajal, siis valmistab see publikule ebamugavust.	3	2	<ul style="list-style-type: none"> - Ilmateate jälgimine enne etendusi - vihmakeepide pakkumine/müümine kohapeal
Päikeselõõm	Publik	Tribüünil istudes (eriti just päevastel etendustel) võib saada päikesepiste või põletuse	2	2	<ul style="list-style-type: none"> - Publiku eelnev ettehoiatamine läbi sotsiaalmeedia - Päikesesirmide pakkumine - Vee olemasolu tribüüni lähedusel juhuks, kui kellelgi peaks halb hakkama.
Raske haigestumine	Näitlejad	Mõna näitleja haigestumisel võib tekkida oht, et etendusi ei saa pidada. Seega projekt kukub läbi.	1	5	<ul style="list-style-type: none"> - Näitlejate tervise jälgimine - Võimaluste leidmine näitlejaid tervena hoida ja külmetuste eest kaitsta.
Pikem jalgsi tee etenduspaika	Publik	Kõik inimesed ei ole füüsiliselt võimelised jalutama pikemaid vahemaid, eriti mäest üles ja alla. Sellest tulenevalt võib mõne küllastaja kohale jõudmine olla talle raske ja nõuab suurt füüsilist pingutust.	1	2	<ul style="list-style-type: none"> - Panna jalutatava vahemaaga seonduv info ka kõigisse kanalitesse, kus jagatakse infot etenduste kohta, et inimesed teaks, mida oodata. - Varuda aega ja kannatust, et kõik külalised omas tempos kohale saaksid tulla.
Kauge asukoht	Publik	Kaugemalt tulijad võivad ära eksida ja sellest tulenevalt hiljaks jääda.	3	2	<ul style="list-style-type: none"> - Pana võimalikult täpsed juhised kohale jõudmiseks kõigisse infokanalitesse - Lisada juurde infotelefon, millele võib ära eksides helistada.
Jalutus mööda autoteed	Publik	Vastavalt valitud jalutusteele kulges osa jalutatavast maast mööda autoteed (50 kuni 200 meetrit). Tulenevalt kas jalakäia tähelepanematuses või autojuhi	1	5	<ul style="list-style-type: none"> - Paigaldada teelõigule kiiruspiirang. - Panna liiklusmärgid, mis hoiatavad jalutavate inimeste eest.

		hoolimatusest võis juhtuda, et keegi jääb auto alla.			- Märgistada tee, kuhu inimesed peavad minema ja panna ettevaatlikusele rõhuvad sildid.
Piisava rahastuse puudumine	Projektijuht	Kuna antud projekti eest kandis rahalist vastutust projektijuht, tulnuks rahade puudu jäämisel finantseerida projekti omadest vahenditest. Lisaks projektijuhile võib selle all kannatada ka terve ülejäänud meeskond.	2	4	- Alustada rahade taotlemise ja kogumisega piisavalt varakult - Luua strateegia, kuidas saada enim tulu, meelitada kohale publikut ja leida sponsoreid. - Koostada lisaks eeldatavale eelarvele ka miinimum-eelarve ja teha kindlaks, mida oleks vajadusel võimalik kärpida.

4.6 Eelarve ja rahastamine

“Projekti kulud on kõik rahalised vahendid, mida vajatakse projekti läbiviimiseks. Selleks, et alustada projekti kulude plaanimist peab olema läbi viidud ülesannete, personali, tähtaegade ja vahendite planeerimine.” (Perens 2001, lk 78)

Eelarvet koostades sai lavastajaga koos planeeritud, mis väljaminekuid täpselt teha on vaja. Seejärel küsitud hinnapakkumiste najal koostati eelarve, mille kogusumma tuli 18170.29 eurot. Kulud jagunesid kollektiivi töötasudeks ja stipendiumiteks, renditasud, turunduskulud, transpordikulud, majutus, lavakujundus, muud kulud ja ootamatud kulud. Kõige suurem osa eelarvest sai planeeritud katma kollektiivi töötasusid ja stipendiume. Planeeritud eelarvest täideti 15114.79 eurot, mis on 83% esilagselt planeeritud eelarvest. Peamiselt kärbitigi eelarvet kollektiivi töötasude arvelt.

Lõviosa saadud rahastusest saadi läbi kultuurkapitali erinevate ekspertgruppide, lisaks oli suursponsorikst põllutööstusettevõtte Baltic Agro ning kulusid kattis ka saadud piletitulu (LISA 8)

4.7 Saalide täituvus

Kuna tegemist oli vabaõhuetendustega, siis võiks arvata, et projektijuht sai ise otustada, kui suure mahutavusega “saal” tuleb. Samas antud etenduse puhul pani piirid ette keskkonnaamet, sest etenduse toimumispaigaks oli looduskaitse ala. Enne proovide ja etendustegevuse algust taotleti keskkonnaametilt etenduste pidamiseks luba ning nemad

tegid ka nõudeks, et alal ei tohi viibida korraga üle saja inimese. Seega sellest orienteeruvalt pandi igale etendusele müüki 80 piletit ja ka publikutribüün telliti vastava suurusega. Kuna anti kokku kaheksa etendust, siis maksimaalne publikuarv oli 560 külalist. Kokku käis etendust aga külastamas 565 inimest. Kõige suurem publiku arv oli ootuspäraselt esietendusel. Pakkusime mõned lisakohad ka lisapinkide toomisega ning tänu ilusale ilmale soovisid osad inimesed ka kaasa toodud piknikutekil istuda. Ka edasised etendused olid täis ja jäid lubatud 80 inimese piiridesse. Külasnud inimestest 40 moodustasid Baltic Agro, kes meie lavastuse valmimist sponsorluse korras toetasid ning tegid kahele etendusele 20 oma töötajatele preemiareisi. Lisaks 48 piletit müüdi Elva Eakate päevakeskus Verevi Vesiroosile, kes samuti tegid väljasõidu meie etendusele. Kõik ülejäänud piletid müüdi läbi piletilevi ja kohapeal muudele huvilistele.

4.8 Sündmuse mõju, tagasiside ja aruandlus

Võib öelda, et enne etendusi projektile seatud eesmärgid said täidetud ja eesmärkide vaatenurgast ületas see projektijuhi ootusi. Kui välja arvata Baltic Agrole sponsorluse korras antud piletid ning kutsetega tulnud inimesed, siis müüdi 89% piletitest planeeritud 60% asemel, mis on väga hea tulemus. Täidetud sai ka eesmärk, et enne etendust oleks meediakajastus vähemalt viies meediaväljaandes. Meediakajastust sai projekt enne esietendust kuues meediaväljaandes. (LISA 4) Eesmärgiks oli ka seatud, et projekt saaks etendusperioodi ajal ja peale seda kajastatud vähemalt kolmes meediaväljaandes. See eesmärk ületati suuresti - esietenduse päeval oli kajastus kahes väljaandes, etenduste perioodil veel lisaks kahes väljaandes ja ühes teatriblogis ning peale etenduste lõppu ilmus ilmus veel kaks järelkajastust.

Sündmus leidis laiapõhjalist kajastust meedias. Seda nii etendustele eelnevalt, nende ajal kui ka järelkajastusena. (LISA 4) Etendust külastanud teatrikriitik Riina Oruaas kirjeldab lavastus järgmiselt: “Lavastuse loomiseks on osatud valida piisavad ja seejuures õiged vahendid. Kesoneni lavastus on traditsiooniteadlik, näitab aga ka noore lavastaja originaalset mõtlemist ja oskust toetuda kaasloojatele. Seda kannab pärimusteatri parim traditsioon, kus pärimusainest kasutatakse uue teose loomiseks, mitte muuseumliku mineviku konstrueerimiseks.” (Oruaas 2016) Seega valminud tükk oli traditsiooniline ja seto kultuuri edasi kandev, kuid siiski uue nurga alt vaadatud, lahatud, ja mitte nn muuseumilik. Ka üleüldine tagasiside ja kajastus meedias oli positiivne.

“Projekti peamiseks eesmärgiks on lõpptulemuseni jõudmine ja tulemuste kasutamine. Seda olenemata sellest, mis liiki projektiga on tegemist. (...) Õigesti lõpetatud projekt annab võimaluse kasutada projektis saadud kogemusi teistes ettevõtmistes. Majanduslikust küljest on projekti lõpetamine samuti oluline.” (Perens 2001, lk 166) Kultuurikapitali poolt nõutav aruandlus sai esitatud tähtajaliselt ning aruanded aksepteeriti. Samamoodi MTÜ sisene aruandlus sai peale projekti teostatud. Nagu ka ennist mainitud, siis vajaka jäi aga meeskonnasisene aruandlus ja tagasiside, mida ei kogutud.

4.9 Hinnang sündmusele

Arvestades, et enamus projektis osalenutest olid korraldamise hetkel alles tudengid ning kelle eelnev kogemus oma rollis oli küll olemas, kuid siiski vähene leian, et lavastuse etenduste korraldamine sujus edukalt. Etenduste külalastatavus oli suur ning valdav vastukaja etendustele oli positiivne.

Samas peale etendusi ei toimunud meeskonnasiseselt analüüsi projekti õnnestumise / ebaõnnestumise kohta ja seetõttu saan sündmusele hinnangu anda ainult selle põhjal, mis vastukaja sain ma ise ning mis vastukaja saime oma projektile läbi erinevate meediakanalite. Projekti õnnestumisteks võib pidada, et projekti läbiviimiseks vajalik eelarve sai täidetud tänu rahastustaotluste õnnestumisele, sponsori leidmisele ja piletitulule. Kuigi esialgne eelarve oli suurem, kui selle täidetud osa, siis projekti käigus leiti vahendeid projekti kulude vähendamiseks ja tänu sellele jäi projekt lõpuks isegi omadega plussi.

Rõõm oli ka sellest, et huvi etenduste külastamise vastu oli suur ja igal etendusel oli üle poole publiktribüünist publikut täis. Sellest võib ka järeldada, et turundustegevus oli antud projekti mastaapi arvestades igati piisav ja mitmekülgne. Publikut oli palju, aga mitte nii palju, et kedagi oleks pidanud etendusest ilma jätma. Lisaks pean positiivseks, et kogu alustav meeskond tegi projekti kaasa ning keegi ei loobunud projektis osalemast. Kõik said ka vajaliku erialase kogemuse võrra rikkamaks.

Projekti juures läks halvasti, et projektijuhi ja lavastaja vahel koostöö ei sujunud latusalt ning olid kommunikatsiooniprobleemid. Mõlemad olid kinni oma rollides ja tekkisid mõningased raskused teineteise mõistmisel. Mõningased korralduslikud küsimused lahendati alles viimasel minutil (nagu näiteks korralduspoole vabatahtlike ja abiliste

leidmine etenduste ajaks). Üleüldse ei olnud etenduste ajal piisavalt inimesi, kes oleks saanud enda kanda võtta ootamatute probleemide lahendamise. Neid ei oleks olnud üldse palju vaja - ka ühest või kahest oleks piisanud. See on omakorda kivi projektijuhi kapsaaeda. Halvasti oli ka see, et projekti lõppedes ei kogutud meeskonnasiseselt tagasisidet selle kohta, kuidas ennast projekti jooksul tunni ning mida võiks tulevikus teisiti teha. Järeldusi projekti kulgemise kohta saab teha peamiselt vaid meedias ilmunud tagasiside põhjal.

Oluline on enda jaoks ka lahti kirjutada, miks eelpool mainitud kitsaskohad tekkisid. Tõenäoliselt suurim probleemide allikas oli tõsiasi, et projektijuhil puudus piisav eelnev projektijuhtimise kogemus. Õnneks see on aga midagi, mis on parandatav ja selle projektijärselt on projektijuht saanud suure korraldusliku kogemuse osaliseks. Antud projekti puhul pean põhjuseks, miks osad asjad jäid märkamata seda, et projektijuht korraldas ja delegeeris liiga palju distantilt ja oleks pidanud rohkem kohal olema. Eemal olemise tulemusena ei osanud projektijuht ette näha võimalikke kitsaskohti, mis etenduste toimumise ajal tekkida võivad. Projektijuht ei pannud ka piisavalt palju rõhku oma meeskonnaga suhtlemisele. See on taaskord midagi, mida oleks saanud vältida, kui projektijuht oleks viibinud rohkem proovipaigas ja etenduspaigas kohapeal.

Arvan, et publiku vaatenurgast vaadatuna projekt ja etendused kulgesid hästi. Paistab, et inimestele oli enne etendust jagatud piisavalt palju informatsiooni etenduste asupaiga kohta, ligipääs oli nii rongi kui ka autodega, oli olemas tualeti kasutamise võimalus ning müügis olid ka vihmakeebid juhuks, kui hakkab vihma sadama. Etenduspaik ise oli parkimiskohale lähedal paarisaja meetri kaugusel. Ca 100-50 meetrit (olenevalt sellest, mis jalutustee inimesed valisid) olid ka mööda autodeed, millele etenduste ajaks olid paigaldatud Maanteeametilt saadud kiirust piiravad liiklusmärgid. Oli ka inimesi, kes omavoliliselt parkisid ka etenduspaigale lähemale teades, et tegelik parkimiseks ettenähtud koht asub etenduspaigast veidi kaugemal. Ka siin oleks abiks olnud just see, kui etenduste ajal oleks olnud võimalik olnud panna alati valesti pargitud autode juurde keegi, kes autod ümber oleks suunanud. Samas leidis ka inimesi, kellel oli liikumine raskendatud ning nendele lubasime ka ise autoga lähemale parkida. Üritasime seda aga vältida juhuks, kui mõne auto signalisatsioon tööle peaks minema, mis etendust seganud oleks.

Siin mängibki rolli see, et kuna projektijuht viibis prooviperioodil kohapeal vähe ja ei tajunud übruskaudset ala ja inimeste käitumisharjumusi nii palju, kui oleks võinud. Seega

viimsel hetkel said korraldajale selgeks olulised nüansid, millega tegelema tuli hakata. Oleksid need probleemid korraldajale teada olnud enne etendusi, oleks nende probleemide kerkimist saanud aga vältida. Lisaks oli keeruline suhtlus ka lavastajaga, kes hetkedel, mil projekt hästi sujus suhtus korraldajasse, kui lihtsalt kellegisse, kes “tegeleb rahadega”. Hetkedel, mil kerkis üles aga esimene väiksem ja ületatav probleem elas kogu oma viha ja pahameele korraldaja peal välja selle asemel, et koos mõnda lahendust leida. Kindlasti mängib siin rolli ka kolladaja tegemata töö ja oleks tulnud ise rohkem välja näidata initsiatiivi lavastajaga koostöö tegemiseks. Oleks tulnud ise teda asjade kulgemisega rohkem kursis hoida ka siis, kui lavastaja selle vastu ise huvi välja ei näidanud.

4.10 Sotsiaalmajanduslik analüüs

“Majanduslik mõju näitab, kui palju uut raha tuleb piirkonda tänu ürituse toimumisele. Sündmuse majanduslik mõju on seda suurem, mida kvaliteetsem on pakutav sisu, mida parem on maine, korraldajate professionaalsus ja turundusoskus. Samuti sõltub saadav kasu piirkonna infrastruktuurist (st majutuskohtade, toitlustuse, kaupluse jne olemasolust) ja ettevõtjate valmidusest reageerida kõrgeenenud nõudlusele läbi varude täiendamise, lahtiolekuaegade pikendamise (...) jne(...) Ka piirkonda jäävad ürituste eelarvelised kulutused on olulised, sest toetavad kohalikku ettevõtlust ja toovad kasu sealsetele elanikele.” (Josing jt, lk 15-16)

Kokku kaheksal etendusel on sotsiaalmajanduslik mõju, mille tulemusena külastas Piusat 565 inimest, kes muidu sinna kanti ei oleks suure tõenäosusega sattunud. Kasu sai sellest ka Piusa külastuskeskus, kelle teenuseid tänu etenduste toimumisele kasutasid rohkemad inimesed ning 565 inimest said teha tutvust külastuskeskusega. Piusa külastuskeskus tuli omalt poolt ka projekti korraldajate soovidega kaasa ja pakkus peale etendusi õiseid nahkhiirte vaatlustuure, millest majanduslik kasu oli Piusa külastuskeskusel õigus endale jätta. Lisaks sai Piusa külastuskeskuse kollektiiv ka lavastuse korraldamist kõrvalt jälgida ning see annab lootust, et Piusa piirkonnas hakatakse ka teisi omanäolisi sündmusi korraldama.

Lavastus oli täielikult setokeelne, mis tähendab, et emakeelse teatrielamuse osaliseks said selle piirkonna elanikud ning setokeelt mitte emakeelena kõnelejad. Lisaks käsitleti seto kultuurile omasid teemasid vältides klišeedesse laskumist ning pakkudes seto inimesele uusi

vaatenurki. Palju oli eneseäratundmist, seda nii positiivselt kui ka negatiivselt. Inimesed, kes aga setokeelt ei kõnele said ka selle keelekogemuse võrra rikkamaks ning ühtlasi teadlikumaks sellest kultuuriruumist.

5. ENESEREFLEKSIION

Leian, et korraldajana oli see heaks esimeseks suuremaks korralduslikuks kogemuseks, kus tuli ka suurt osa vastutust enda kanda võtta. Piiratud kogemustega korraldajana annaksin endale rahuldava hinde. Antud projekt oli piisavalt suur, mitmekülgne ja vastutusrikas, kuid siiski hoomatav. Iseenesest tõsiasi, et kekkonnakaitse seadis ka publikuarvu jaoks piirangud, on tagantjärele mõeldes isegi õnnistuseks, sest et nimetatud publikuarv oli parajalt suur ja piisavalt väike, et selle üle kontroll oleks ning et saalide väljamüümine saavutatav oleks. Leian, et korraldajana õnnestus mul kõige paremini just etendust ettevalmistav protsess - turunduse planeerimine ning teostamine, vajalike lepingute sõlmimine ning eelarve täitmine. Samas leian, et lavastuse projektijuhina jäin siiski liiga kinni oma korraldusmaailma ja leian, et sellise lavastuse etenduste korraldamisel oleks vajalik, et korraldajal oleks võimalik viibida enne etendusi ka võimalikult palju kohapeal. Korraldamise hetkel olin ka poole kohaga Viljandis tööl, käisin koolis ja seetõttu ei olnud mul lihtsalt võimalik etenduspaigas olla nii palju, kui seda soovinud oleksin. Oleks ma seal siiski olemas olnud, oleksid kiiremlt lahendamiseks saanud kindlasti mitmedki probleemid, millest mind teavitati alles siis, kui probleemid juba liiga suureks olid kerkinud. Näiteks jäi mul märkamata asjaolu, et etenduste toimumise ajaks oleks etenduspaika vaja ka inimesi, kes publikut suunata ja piirata aitaksid. Kuna etendus toimus avatud kohas, kus ka palju niisama jalutajaid ja turiste käib, siis võis juhtuda, et keegi pahaaimamatult publiku vaatevälja satub. Leidusid ka mõned inimesed, kes täitsa teadlikult oma toolide ja varustusega etenduspaika sisse hiilida püüdsid. Kuna ala oli suur ja ma ise tegelesin piletimüügiga, siis tuli viimasel hetkel leida inimesi, kel oleks vaba aega ja heasüdamlikku tahet etenduste juurde valvesse tulla. Suvisel ajal on paljudel aga pahatihti plaanid juba pikalt ette tehtud ja seetõttu oligi etenduste ajal see suurimaks stressiallikaks. Õnneks igale etendusele abilised siiski leiti, kuid alati liiga viimasel hetkel.

Kohapeal viibides oleksin mõistnud ka paremini nii näitlejate, lavastaja kui ka kunstniku probleeme ja oleksin osanud leida viise, kuidas nende tööd mugavamaks teha. Iseenesest

vahendeid oleks kõigele leidunud või saanud tekitada, aga kui ise kohapeal ei viibi, siis ei saa näha ka neid kitsaskohti, mis tekivad või mida annaks ennetada. Võimalik, et kui etendus oleks toimunud teatris, kontrollitud ruumis, siis oleks korraldaja kohalolu olnud vähem tähtis, kuid vabaõhuetenduste puhul leian, et on ääretult oluline, et korraldaja oleks eelnevalt kursis, kuidas ülejäänud kollektiiv end selles kohas tunneb ning tuleks leida võimalusi, et oma meeskonnaliikmetel võimalikult hea olla oleks. Kuna antud projekti ajal suur osa kollektiivist elas etenduspaiga lähedal kohapeal, siis hiljem sain teada, et mõni projektis osaleja tundis end projekti ajal liiga kurnatuna. Oleks korraldaja olnud kohapeal, oleks ta ehk saanud mõned koormad ka rohkem enda kanda võtta.

Samas kerkinud probleemid ei olnud kunagi nii suured, et kunagi oleks tekkinud hirmu, et mõni etendus ära jääb. Suures plaanis kõik sujus ja kõik vajalikud tegevused said tehtud. Projekt ei kulgenud lihtsalt nii ladusalt kui oleks võinud. Planeerimise osas jäid planeerimata just need detailid, millest koolipingis ei räägita ja mida õpib just läbi tegemise ja kogemuste.

Korraldamiseelne suurim hirm oli see, et mõnest tähtjast ei suuda kinni pidada. Tõenäoliselt see on ka üks põhjustest, mis korraldajana olin nõnda kinni oma arvutis ning loominguise kollektiivi poole vaatamine meelest minema kippus. Enese heameeleks saan aga tõdeda, et kõik taotlused, mida esitada soovisin või mis esitada tuli, tehti õigeaegselt. Ainsaks erandiks olid aruandlused, mille esitamine veidi venis selle tõttu, et projekti läbiviimine oli noorele korraldajale nii vaimselt kui ka füüsiliselt väsitav ja kohe peale etenduste lõppu ei olnud jaksu sellega tegeleda. Samas leian siiski, et nii ebameeldiv kui see ka pole, siis hea ülevaate saamiseks on vaja aruandlus siiski nii pea kui võimalik ära teha. See on ka selleks hea, et oleks võimalik projekt enda jaoks vaimselt ka lõpetada ning seejärel on võimalik end täielikult välja puhata.

Kokkuvõtvalt leian, et antud projekti näol olid korraldaja tugevuseks turundus, suhtlus pressiga ning eelarvest ülevaate hoidmine ning selle täitmine. Samas edaspidiselt tuleks lihvida enda meeskonnatöösusi ja enda pädevust meeskonna juhi ja motivaatorina.

KOKKUVÕTE

Käesoleva töö raames korraldasin lavastuse “Inemise igä” kaheksa etenduse väljatoomise Piusa karjääris, setomaal. Kõik etendused leidsid aset 2016. aasta augustis.

Tagasi vaadates leian, et projekti peamine eesmärk, seto keele ja kultuuri püsijäämist toetava teose kirjutamine ja lavastamine sai täidetud. Etendusi külastas 565 inimest, kes kõik said kokkupuute seto folklooriga, keelega ja ka keskkonnaga. Projekt leidis ka mitmekülgset kajastust meedias. Meist kirjutati mitmetes Lõuna-Eesti ajalehtedes, meist tehti lugu Aktuaalsesse Kaamerasse ja ilmus ka järelkajastus ja arvustus Sirbis. Kogu saadud tagasiside ja kirjutatud arvustused on olnud positiivsed, mis on kindlasti kiituseks ka lavastajale. Lisaks positiivne meediakajastus annab seto kultuurile üldiselt positiivse kuvandi, mis omakorda toetab projekti peamist eesmärki.

Olles antud projektis esmakordselt projektijuhi rollis leian, et selle protsessi käigus õppisin väga palju selle kohta, kuidas toimub ühe lavastuse etenduste produtseerimine. Lisaks sain teadmisi ka teatrimaastikust laiemalt ja just väiketeatrite tegemistest. Peamiseks õppetunniks on aga minu kogemus selle kohta, mis on mu oskused ja pädevus juhirollis ning mis valdkondades on mul vaja läbi teha veel isiklik areng.

Töö andis ülevaate ühe pärimusliku vabaõhuetenduse välja toomisega seotud aspektides ja eripäradest. Töö lugejal on võimalik saada ülevaade setomaa kultuurimaastikust, Taarka Pärimusteatrist ja lavastusest “Inemise igä”. Lavastuse raames on veel ülevaade sellest, mis eesmärgid projektile seati, mis turunduskanaleid kasutati ning kuidas koostati eelarve. Töö viimases peatükis andsin hinnangu ka enda poolt teostatud ülesannetele.

KASUTATUD KIRJANDUS

Eesti Teatri Agentuur.

http://www.teater.ee/teater_eestis/teatrid/Taarka_P%C3%A4rimusteater.theatre_id-218
(08.03.2018)

Setomaa.ee. <http://www.setomaa.ee/mtu-taarka-parimusteater> (08.03.2018)

Heagney, J. 2012. *Fundamentals of Project management*. (4th ed.). American Management Association. New York.

Hint, M. 2012. *Kuidas müüa Eesti ajalugu? Kas nagu setusid?*. Sirp. Nr 42 lk 9.

Josing, M., Vahi, T., Lepane, L., Pulver, B., Reiman, M., Orro, E., Niklus, I.,

Randrüüt., Jõekalda, P. 2012. *Eestis toimuvate kultuuri- ja spordisündmuste regionaalse majandusliku mõju hindamine ning analüüs*. Lühikokkuvõte. Tallinn.

https://riigikantselei.ee/sites/default/files/content-editors/TOF/TOF_uuringud/41_kokkuvote_kultuuri-ja_spordisundmuste_regionaalne_moju_tof_kokkuvote.pdf (21.05.2018)

Kolb, B.M. 2005. *Kultuuriturundus*. AS Atlex. Tartu.

Kuusik, A. Virk, K. Aarna, K. Sepp, L. Seppo, M. Mehine, T. Prinshthal, I. 2010. *Teadlik Turundus*. Tartu Ülikooli Kirjastus. Tartu.

Oruaas, R. 2010. *Eesti pärimusteater 21. Sajandi alguses*. Tartu ülikool.

<http://dspace.ut.ee/bitstream/handle/10062/14878/oruaasriina.pdf?sequence=4&isAllowed=y> (08.03.2018)

Oruaas, R. 2016. *Kinnipüütud kohavaim*. Sirp. Tallinn. <http://www.sirp.ee/s1-artiklid/teater/kinnipuutud-kohavaim/> (09.05.2018)

Perens, A. 2001. *Projektijuhtimine*. Külim. Tallinn

Pesti, M. 2011. *Nõtked nullindad: Undist Uusbergini*. Sirp. Nr 5 lk 13-14. Tallinn.

Sihver, R. 2016. *Setomaa majanduse eripära tuleneb seotusest kultuurilise identiteediga*. Koit. Nr 66. Lk 16. Põlva.

Sirp.ee. 2013. *Hea teatri auhinna sai Anne Türmpu*. <http://www.sirp.ee/s1-artiklid/teater/auhind-7/> (07.03.2018)

Vihalem, A. 2008. *Turunduse alused*. Teine, parandatud ja täiendatud trükk. Külim. Tallinn.

Virovere, A. Alas, R. Liigand, J. 2005. *Organisatsioonikäitumine*. Külim. Tallinn.

LISAD

LISA 1: Turundus- ja meediaplaan

	Aprill I pool	Aprill II pool	Mai I pool	Mai II pool	Juuni I pool	Juuni II pool	Juuli I pool	Juuli II pool	Augusti I pool
Pressiteated			1. pressiteade		2. Pressiteade -tele ja raadio. Teatrikritikud			3. pressiteade	4. pressiteade
Televiisioon					Helistada stuudiosa adetesse			Helistada uudistes adetesse	Helistada tulla lubanud saated üle
Raadio							Helistada, kas on intervjuu uvi	Üle helistada	
Koduleht		Esmane info üles		Täpsustatud info					
Turismi-Infokeskused				Infomeilid + täpsustada, kas saab saata plakati					
Online kultuurisündmuste kalendrid				Nüüd (peale pileteid)					
Turundusklipp	Leida tegija	Klipp valmis		Klipp ERRi					
Piletid				MÜÜKI					
Reklaamveebis				Bänneri loomine	Bänner lehtedes	Bänner lehtedes	Bänner lehtedes	Bänner lehtedes	Bänner lehtedes
Plakatid		Esimene visuaal		Plakatikohtade kaardistamine	Kujunduspaigas, plakatid trükki	Plakatite laiali viimine			
Face-				Sündmus				Piletiloos	

book									
Koostöö teiste festivalidega				Festivalide kaardistamine	Läbihelistamine				

LISA 2: Meediatabel

Eesmärk: Jõuda Lõuna-Eesti publikuni		
Meetod	Vahend	Kanal
Trükimeedia	Reklaam lehes	Lõunaestlane
		Uma Leht
	Pressiteated	Lõunaleht
		Valgamaalane
		Võrumaa Teataja
		Ajaleht Setomaa
		Põlvamaa ajaleht Koit
		Viljandimaa ajaleht Sakala
		Uma Leht
		Tartu Postimees
Otepää Teataja		
Online meedia	Veebibännerid	Lõunaleht
		lounaestlane.ee
	Pressiteated	Kultuur.err.ee

		taarkateater.ee
		lounaestlane.ee
		polva.ee
		setomaa.ee
Raadio	Pressiteade	Raadio Marta
		Generaadio
Eesmärk: Jõuda üle-Eestilise teatrilembese publikuni		
Meetod	Vahend	Kanal
Trükimeedia	Reklaam	Õhtulehe suve eri
	Pressiteade	Sirp
		KesKus
		Postimees Kultuuriküljed
		Postimees
		Arter
		Päevaleht kultuuriküljed
		Päevaleht
		Õhtuleht
		Maaleht
Müürileht		
		Teater.Muusika.Kino.
Online meedia	Pressiteade	Postimees online
		Päevaleht online

		Delfi
		harrastusteatrid.org
		taarkateater.ee
		kultuur.err.ee
Raadio	Pressiteade	Raadio 2
		Vikerraadio
		Raadio Elmar
		Uno Raadio
		Kuku Raadio
		Retro FM
Tele	Pressiteade	ETV Aktuaalne Kaamera
		TV3 uudised
		Kanal 2 Reporter
Blogid	Isiklik kiri / kutse	http://triinujakultuur.blogspot.com.ee/
		http://eppppp.tahvel.info/
Arvustajad	Isiklik kiri / kutse	Riina Oruaas
		Madli Pesti
		Kairi Prints

LISA 3: Pressiteade

MTÜ TAARKA PÄRIMUSTEATER
PRESSITEADE
30.05.2016

Seto legendilaulud tõusevad augustis Piusa liivaluidetele

MTÜ Taarka Pärimusteater toob augustis Piusa liivaluidetele seto pärimustekstidel mängiva suvelavastuse „Inemise igä”. Lavastus on inspireeritud seto legendilauludest, regilaulu müütilisest maailmast, mil Jeesus ja Maarja toimetasid maa peal. Loo keskmes on külakogukond, kuhu ilmub tundmatu, kes oleks justkui hull, aga samas ilmutab ta igavest tarkust.

„Inemise igä” on suvelavastus, mis pakub sissevaate ühe kummalise rahvakillu ellu Eestimaa ühes kõige looduskaunimas kohas.

Lavastuse dramaturg on Kristiina Jalasto, lavastaja Helena Kesonen, muusikaline kujundaja Kristjan Priks ja lavastuskunstnik Mailiis Laur. Lavastuse muudab veelgi ehedamaks see, et lavalaudadel, õigemini küll liivaluidetel, astuvad üles eesti teatri tulevik ehk Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia teatrikunsti 11. lennu näitlejatudengid Eduard Tee, Martin Tikk, Tanel Ting, Karl Robert Saaremäe, Jekaterina Burdjugova, Getter Meresmaa, Elar Vahter (12. lend).

Pärimusteatri viimased kolm lavastust „Kuidas müüa setot?” (2012), „Leelo otsib setot” (2013) ja „non-stop SETO” (2015) tegelesid setoks olemise ja iseenda defineerimisega seto kogukonnas. „Inemise Igä” on püüd siseneda regilaulumaailma, hoides siiski sõrme aja pulsil ning uurida traditsioonide ja kultuuri kui pidevalt areneva nähtuse vahekorda.

Etendused toimuvad 6., 11.,12.,13., 18., 19. augustil kell 19.00 ja 20. augustil kell 13.00 ja 19.00 Piusa liivakarjääris. Piletid hinnaga 8 ja 11 eurot on müügil Piletilevis ja kohapeal. Etenduse toimumist toetavad Eesti Kultuurkapital ja Rahvakultuuri Keskus.

Lisainfo:

Heleen Kurvet
Projektijuht
heleen.kurvet@gmail.com
+372 58163962

Koostaja:
Angela Tikoft
Turundusjuht
angela.tikoft@gmail.com

LISA 4: Meediakajastus

27.04.2016. "Delta" Klassikaraadio.

<http://klassikaraadio.err.ee/v/delta/loigud/70eb31f1-5eb6-460c-8cc3-192fc8fbf58b/delta-monolavastus-joonistatud-lavastaja-helena-kesonen>

07.2016. Heleen Kurvet. "Setosõlmedesse väänatud piiblilood". KesKus.

<http://kes-kus.ee/setosolmedesse-vaanatud-piiblilood/>

26.07.2016. Vidrik Võsoberg. "'Pärast proovi läheme kõik kui üks mees Obinitsa järve, et suurem liiv välja saada.'" Õhtuleht.

<http://www.oh tuleht.ee/750061/parast-proovi-laheme-koik-kui-uks-mees-obinitsa-jarve-et-suurem-liiv-valja-saada->

27.07.2016. Eret Talviste. "Musta kasti asemel valiti mitmevärviline kõrvetav liivapaljand". Sakala.

<http://sakala.postimees.ee/3777845/musta-kasti-ase mel-valiti-mitmevarviline-korvetav-liivapaljand>

01.08.2016. Arved Breidaks. "Videolugu: Piusa liivalaval etendatakse Setomaa elu vastuolud". Lõunaestlane.

<http://lounaestlane.ee/setomaa/item/6203-videolugu-piusa-liivalaval-etendatakse-setomaa-eluvastuoludhighlight=YTozOntpOjA7czo3OiJpbmVtaXNIIjtpOjE7czo3OiJpZ2EiO2k6MjtpOjEyOiJpbmVtaXNIIGlw6QiO30=>

08.2016. KalendeR2. Raadio2.

<http://r2.err.ee/v/kalender2/saated/42e81597-4a8a-4e67-b5aa-79b9cc128cec/kalender2>

06.08.2016. Birgit Pettai. "Piusa Liivakarjääris lavastatakse setokeelne suveetendus". Võrumaa Teataja.

06.08.2016. "Publikumärk". Raadio KuKu.

<http://podcast.kuku.postimees.ee/saated/publikumark/>

12.08.2016. Triinu Kurvits. "Suvelavastus Inemise igä". Triinujakultuur.blogspot.com.

<http://triinujakultuur.blogspot.com/2016/08/suvelavastus-inemise-iga.html>

14.08.2016. Mirjam Nutov. "Suvelavastus "Inemise igä" etendub looduskaunis Piusa liivakarjääris". ERR.

<http://kultuur.err.ee/v/9faa9b5d-b466-4fff-a64f-413ee268eebf>

19.08.2016. Eret Talviste. "Liivane "Inemise igä" jutustab vee ja usu nappusest.
<http://sakala.postimees.ee/3805083/liivane-inemise-iga-jutustab-vee-ja-usu-nappusest>

26.08.2016. Riina Oruaas. "Kinnipüütud kohavaim". Sirp.
<http://www.sirp.ee/s1-artiklid/teater/kinnipuutud-kohavaim/>

09.2016. Margit Kajak. "Setokeelne eneseotsin Piusa liivaluidetel". Tartu Ülikooli ajakiri.
<http://www.ajakiri.ut.ee/artikkel/2046>

Lisaks olid "Inemise igä" reklaambännerid ajalehes "Uma Leht", "Setomaa", ajakirjas "Sensa" ja "Psühholoogia", Põlvamaa kodulehel, ERRi ja Retro FM kultuuriteadetes, lounaestlane.ee lehel. Muidugi oli info üleval ka online sündmustekalendrites ja meie kodulehel.

LISA 5: Visuaalsed (turundus)materjalid

5.1 Plakat

LAVASTAJA
HELENA KESONEN

DRAMATURG
KRISTIINA JALASTO

HELIKUJUNDUS
KRISTJAN PRIKS

TAARKA
PÄRIMUSTEATER
taarkateater.ee

INE- MISE IGÄ

MÄNGIVAD
TÜ VKA 11. & 12. LENNU
näitlejatudengid

PIUSA
KARJÄÄRIS

6/11/12/18/19
AUGUST
kell 19:00
+ 13. AUGUST
kell 13:00
+ 20. AUGUST
kell 13:00 & 19:00

5.2 Postkaart / flaiier

- JA MI SAA JUVVA' NII PALL'O VETT KU SISSE MAHUS?
- JAH.
- JA ESIKI SÕS, KU MAA JA TAIVAS OMMA KUIONU'?
- JAH, ESIKI, KU MAA OM TÄVVESTE KUIONU'.

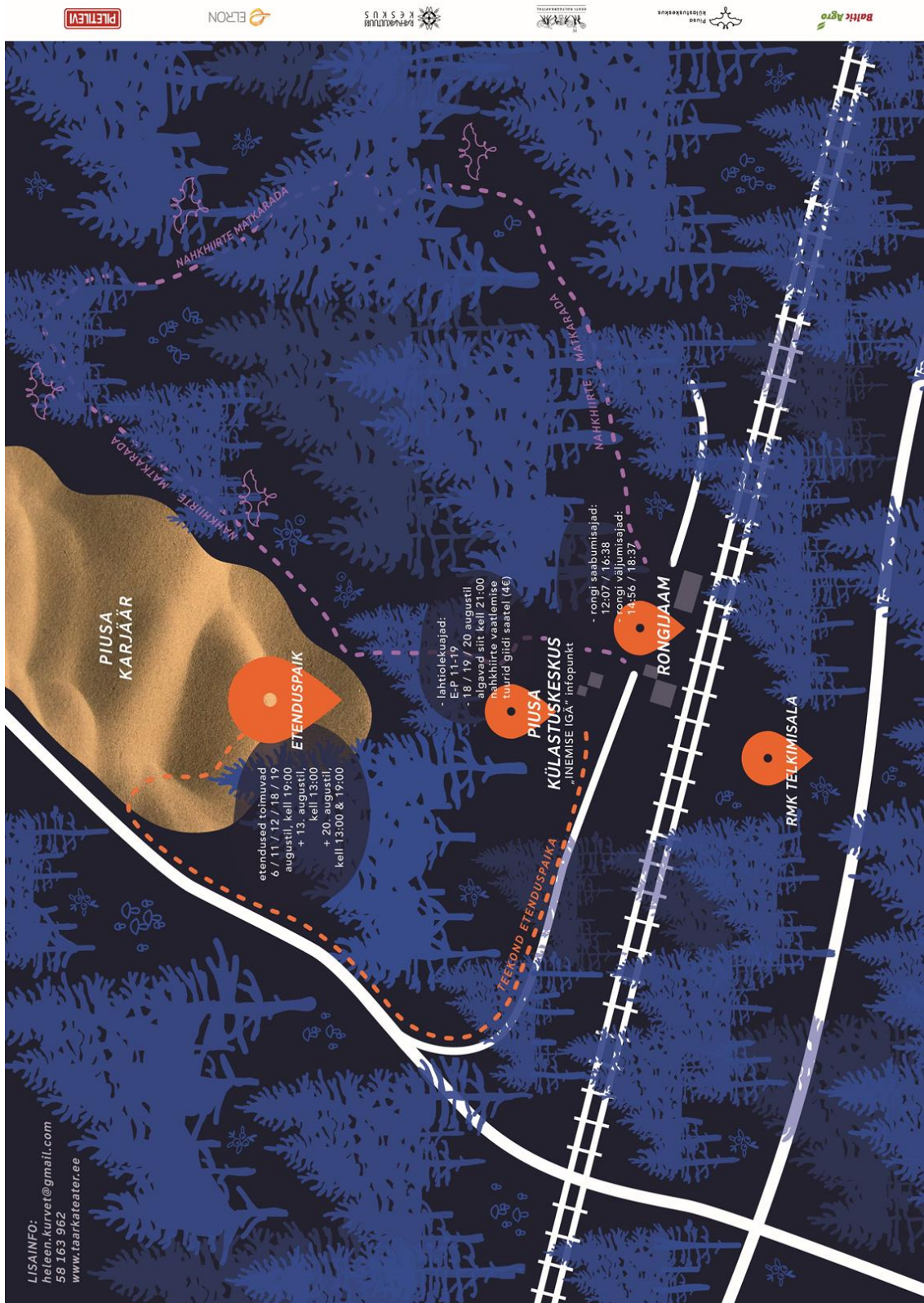

Taarka Pärimusteatri suvelavastus "Inemise igä"
6. - 20. augustini Piusa karjääris.
Mängivad TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia 11. ja
12. lennu näitlejatudengid.

Piletid müügil Piletilevis

Toetavad Eesti Kultuurkapital ja Rahvakultuuri Keskus.
www.taarkateater.ee
lisainfo: heleen.kurvet@gmail.com

5.3 Kavavaldik

LISAINFO:
helene_kurvet@gmail.com
58 163 962
www.taarikaateater.ee

Pressiteade

11. august 2016

Elroni kampaania “Järgmine peatus” lõpp-peatus on Piusa

Elroni kampaania “Järgmine peatus” jõuab 15.–21. augustil Piusale – ürgsesse loodusesse, kus just sel nädalal jõuab liivaluidete lavale seto pärimustekstidel põhinev suvelavastus “Inemese igä”.

“Põlisel Setomaal asuv Piusa on Tallinnast kaugeim peatus, kuhu Elron viib. Tartu-Koidula liin on peatuse võrra pikem maist septembrini, mil Piusa võrratusse loodusesse armastavad minna nii marja-seenelised kui ka teised puhkajad.”, ütles Elroni kommunikatsiooni- ja turundusjuht **Mai Vahtrik**.

“Piusa on tuntud liivakivikoobaste poolest ning põnev paik kõigile loodushuvilistele. 18., 19. ja 20. augustil toob Taarka Pärimusteater Piusa liivaluidetel lavale seto pärimustekstidel mängitava suvelavastuse “Inemise igä”. Samadel päevadel kell 21 saab ilusa ilma korral Piusa külastuskeskuse juurest minna öisele nahkhiirte vaatlemise matkale,” kutsus järgmisel nädalal Piusale Taarka Pärimusteatri produtsent **Heleen Kurvet**.

15.–21. augustil on rongipileti või Elroni Sõidukaardi esitajaid Piusal ootamas eripakkumised: Piusa koobaste külastuskeskuse pilet on 20% soodsam, öine nahkhiirte vaatlus 50% soodsam ning etenduse “Inemise igä“ külastajale tee või kohv tasuta.

Rohkem infot ja ideid Piusa külastamisel leiate Elroni lehelt <http://elron.ee/jargmine-peatus-piusa>.

Kampaaniast "Järgmine peatus" jagas inspiratsiooni Eestimaal reisimiseks

Piusa on Elroni kampaania "Järgmine peatus" lõpp-peatus. Suvi läbi kestnud kampaania eesmärk oli populariseerida Eestimaal puhkamist. Koostöös kohalike omavalitsuste ja ettevõtjatega kutsus Elron avastama erilist ja põnevat paikades, kuhu on võimalik rongiga kohale jõuda. Rongiga reisijad said osa eripakkumistest.

“Paldiski, Rapla, Valga, Kloogaranna, Kiviõli, Türi, Tamsalu ja Piusa on paigad, kuhu kampaania “Järgmine peatus” tänavu suvel viis. Täna kohalikke omavalitsusi ja ettevõtjaid aktiivse kaasamõtlemise ja -tegutsemise eest, koos saime jagada parimaid ideid, mida neis paikades tähele panna,” ütles Mai Vahtrik. “Rong on üks kiiremaid ja keskkonnasäästlikumaid transpordivahendeid, mis panustab looduse säilimisse ja regionaalsesse arengusse, seega ka suurepärase viisi Eestis rongi rändamiseks.”

Reisimissoovitusi Elroni kampaaniast “Järgmine peatus”:

- **Kiviõli** rongipeatuse lähedal on värskelt avatud skatepark, kus kasutajaid ootab Eesti ainus laineline ramp. Kiviõli Seikluskeskuses on Baltimaade pikim ja kiireim trosslaskumise rada, põnev mägiautorada Tuhamäe nõlval. Aidu karjääris tegutseb veesportikeskus. Kiviõli ümbruses ootab huvilisi kaunis Maidla mõis ja veidi kaugemal Kohtla-Nõmmel asub Kaevandusmuuseum, kus nii maa all kui maa peal saab tutvuda põlevkivikaevanduse hingeeluga.
- **Kloogaranna** on ainus paik Eestis, kus rong viib otse supelranda. Kilomeetreid pikal liivarannal on mõnus päevitada ja supelda, siin on ideaalsed tingimused surfamiseks. Matkahuvilisi viivad rajad Kloogarannast Kloogale, Laulasmaale ja Pakri poolsaarele.
- **Paldiski** on Põhja-Eesti põnevaim sadamalinn, mis on parajas kauguses, et nautida kogu Pakri poolsaare imelist loodust, matkata piki võimsat pankrannikut, uurida Peetri kindlust, külastada Eesti kõrgeimat Pakri tuletorni ja Amandus Adamsoni muuseumit. Vaid lühikese paadisõidu kaugusel Paldiskist on saladuslikud Pakri saared.
- **Piusa** on kaugeim peatus, kuhu saab sõita rongiga. Piusas on liivakivikoopad, mis on ligipääsetavad Piusa koobaste külastuskeskuse kaudu, avatud on ka muuseum ja kohvik. Rongipeatusest kiviviske kaugusel asub RMK telkimisala, kus tähistäeva all ilus öö veeta.
- **Rapla** sümboliks on uhke Maarja-Magdaleena kirik, ainus kahe torniga maakirik Eestis. Kohalike kunstiinimeste poolt on Raplas huvitavad lahendused leidnud mälestuspingid Hugo Lepnurmele, Andres Ehinile ja Toivo Kurmetile. Mahlamäe korterelamute vahel puudutab maapinda UFO-t meenutav arhitektuuripärl – endine Rapla KEK-i peahoone. Kuusikul asuvast Rapla lennuväljast on saanud Eesti lennuspordi ja -koolituskeskus.
- **Tamsalu** on Eestimaa paepealinn, mille kasvamisele on olulise panuse andnud ka raudteeäärne asukoht. 19. sajandi lõpus rajatud Tapa-Tartu raudtee võimaldas käivitada kohaliku lubakivitööstuse, mille pärandmaastik ja ajalugu on täna köitvalt eksponeeritud. Tamsalu Lubjapark ja Porkuni Paemuuseum on piirkonna olulisimad külastuskeskused, mis tutvustavad Eesti lubjakivitööstuse ajalugu ja paekivi tekkelugu.
- **Türil** saab järveäärsel puhkealal mõnusalt aega veeta, seenehuvilised võivad lahkuda täis seenekorvidega, kalamehed leiavad sobiva kalastuskoha, matkahuvilisi ootavad märgistatud matkarajad. Türil asuvad Eesti ainuke Ringhäälingumuuseum ja Türi Muuseum, puhkajaid ootab Veskisilla vabaajakeskus. Türi lähedal asuvad Wile alpakaafarm, Laupa mõis, Kirna mõisa park.
- **Valga** on avastamist väärt piirilinn, kust kohe üle piiri asub Läti Valka – üks linn, kaks riiki. Kindlasti tasub põigata sisse Valga Muuseumisse ja Militaarteemaparki.

Eesti Liinirongid AS on kaubamärgi Elron (www.elron.ee) all tegutsev riigile kuuluv ühistranspordiettevõtte, mis pakub Stadler FLIRT elektri- ja diislrongidega reisijaveoteenust kõigil Eesti siseriiklikel rongiliinidel. 2015. aastal saabus 98,46% diisel- ja

99,35% elektrirongidest lõppjaama õigeaegselt. Elron plaanib 2016. aastal teenindada 6,6 miljonit reisijat. Ettevõttes on 306 töötajat.

Täiendav informatsioon:

Mai Vahtrik, Elroni kommunikatsiooni- ja turundusjuht^[L]_[SEP]
Tel: 511 1752; 6 737 416; e-post: mai.vahtrik@elron.ee

Heleen Kurvet, Taarka Pärimusteatri produtsent
Tel: 58 16 39 62; e-post: heleen.kurvet@gmail.com

**JÄRGMINE
PEATUS**

Piusa

**Näita rongipiletit,
saad soodsamalt!**

- Piusa koobaste külastuskeskuse pilet -20%
- Öine nahkhiirte vaatlus -50%
- Etenduse „Inemise igä“ külastajale tee või kohv TASUTA

Kampaania kehtib 15.–21.08.2016

 ELRON

LISA 8: Eelarve ja selle täitmine

Kululiik	Kulu	Kogus	Planeeritud maksumus	Planeeritud Tuluallikas	Lõplik maksumus (koos riigimaksudega)	Planeeritav tuluallikas
Kollektiivi töötasud ja stipendiumid						
	Lavastaja tasu	1	1040.97	KULKA Näitekunsti sihtkapital	0	Piletitulu
	Dramaturgi stipendium	1	800	KULKA Näitekunsti sihtkapital	1329.97	KULKA Näitekunsti sihtkapital
	Harrastusnäitlejate tasud	7	4163.84	KULKA Näitekunsti sihtkapital	2800	Omafinantseering
	Trükiste disain	1	433.74	KULKA Põlvamaa ekspertgrupp	44.02	Põlvamaa ekspertgrupp
					541.9	KULKA Rahvakultuuri sihtkapital
					9.49	Piletitulu
	Kunstniku tasu	1	x	x	347.88	KULKA Näitekunsti sihtkapital
	Projektijuhi tasu	1	693.98	Setomaa kultuuriprogramm	0	Setomaa kultuuriprogramm
					0	Piletitulu

Turundusjuhi tasu	1	x	x	0	Piletitulu
Kulu	Kogus	Planeeritud maksumus	Planeeritud tuluallikas	Lõplik maksumus (koos riigimaksudega)	Planeeritav tuluallikas
Igal etendusel üks vabatahtlik abiline	8	x	x	0	Piletitulu
Helikujunduse loomise stipendium	10	2081.94	KULKA Rahvakultuuri sihtkapital	1000	KULKA Rahvakultuuri sihtkapital
Helitehnika tasu	1	867.48	KULKA Rahvakultuuri sihtkapital	347.88	KULKA Rahvakultuuri sihtkapital
Lava ehitusabiline	1	867.48	KULKA Rahvakultuuri sihtkapital	0	Piletitulu
Kollektiivi toitlustus	1	x	x	1072.96	Piletitulu
Renditasud					
Publikutribüünide rent, paigaldus, transport, võsa trimmerdamine, helinaise telk	1	1140	KULKA Rahvakultuuri sihtkapital	1272	Sponsorlus
Helitehnika rent (TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia)	1	2000	Omafinantseering	2000	Omafinantseering
Generaator	1	x	x	500	Omafinantseering
Turunduskulud					
A3 palaktid (TTPrint)	200	83.87	KULKA Põlvamaa ekspertgrupp	50.4	Põlvamaa ekspertgrupp
Postkaart, ilma kullata (Tartu Trükiteenused)	600	x	x	48	Põlvamaa ekspertgrupp

Postkaart, kullaga (Ecoprint)	400	x	x	187.58	Põlvamaa ekspertgrupp
Kulu	Kogus	Planeeritud maksumus	Planeeritud tuluaallikas	Lõplik maksumus (koos riigimaksudega)	Planeeritav tuluaallikas
Reklaampinnad veebis ja ajalehtedes	1	350	Omafinantseering		Põlvamaa ekspertgrupp
Õhtuleht "Suveeri" bänner	1	x	x	60	Põlvamaa ekspertgrupp
lounaeestlane.ee liikuv bänner	1	x	x	60	Põlvamaa ekspertgrupp
setomaa ajaleht bänner	1	x	x	0	Põlvamaa ekspertgrupp
polvamaa.ee bänner	1	x	x	0	Põlvamaa ekspertgrupp
bänner ajalehes "Uma Leht"	2	x	x	50	Põlvamaa ekspertgrupp
Bänner ajakirjas Psühholoogia Sinule	1	x	x	46.8	Piletiulu
Kavad ja lisaplakatid (TTPrint)	500 ja 6	x	x	193.2	Piletitulu
Piletid	250	x	x	22	Piletiulu
Filmimise ja monteerimiskulud (turundusklipp)	1	x	x	150	KULKA Rahvakultuuri sihtkapital
Piletilevi vahendustasu (kui müüakse 60% täispileti hinnaga)	1	500	Omafinantseering	245.91	Piletitulu
Transpordikulud					

	Kollektiivi, tehnika ja butafooria transport	3330	2500km, 750 eur	Setomaa kultuuriprogramm	957.49	Setomaa kultuuriprogramm
					410.22	KULKA Rahvakultuuri sihtkapital
Kululiik	Kulu	Kogus	Planeeritud maksumus	Planeeritud tuluallikas	Lõplik maksumus (koos riigimaksudega)	Planeeritav tuluallikas
Majutus						
	Kodumajutus kollektiiviliikmetele proovi- ja lavastusperioodiks, kes ei ela setomaal	2 kuud	1200	Omafinantseering	500	Omafinantseering
Lavakuju ndus						
	Kostüümid, rekvisiidid ja butafooria kulud	1	500	Setomaa kultuuriprogramm	542.51	Setomaa kultuuriprogramm
Muud kulud						
	Kontorikulud	1	50	Omafinantseering	0	Piletitulu
	Raamatupidamiskulu	1	100	Omafinantseering	100	Omafinantseering
Reserv	Ootamatud kulud	1	200	Omafinantseering	224.58	Piletitulu
KOKKU					15114.79	

Planeeritav tuluaallikas	Taotletud tulu	Saadud tulu	Vastamise kuupäev
Setomaa kultuuriprogramm	1943.98	1500	11.02.2016
Sponsorlus (Baltic Agro)	1440	1272	
KULKA Näitekunsti Sihtkapital	6351.8	2150 (472.15 kuulus tagasimaksmisel e)	12.04.2016
KULKA Rahvakultuuri Sihtkapital	4956.9	2450	aprill 2016/juuli 2016
Põlvamaa espertgrupp /500(517,61	500	Aprill 2016
Piletitulu (ca 60% täispiletitest) 3600	2400	3052	
Omafinantseering	2000	5900	
KOKKU	18170.29	16824	

LISA 9: Sponsorluskiri

Lugupeetud Ants Puusta

Kirjutan Teile Taarka Pärimusteatri Setomaalt, Obinita külast. Täname Teid väga, et toetasite meie eelmise lavastuse “non-stop SETO” väljatoomist. Tänu sellele anti kokku 9 etendust Setomaal, Tartus, Tallinnas, Võrus ja ka Helsingis Jäänreunan Kansat festivalil (soome-ugri teatrite festivalil). Lavastust käis kokku vaatamas 700 inimest.

Kuna olite meile eelmisel aastal nõnda suureks toeks, siis loodaksime Teie toetusele ka sel aastal. Püüa liivakarjääris etendub selle aasta augustis uus suvelavastus “Inemise Igä”. Just selle tarbeks paluksimegi Teie toetust. Esmalt tutvustaksin meie tegemisi ka lähemalt.

Taarka Pärimusteater loodi 2006. aastal Obinitsas pärast Vanemuise populaarset suvelavastust "Taarka". Leiti, et Setomaal oleks vaja seto soost ja seto keelt emakeelena kõnelevaid näitlejaid ja seega pandi alus teatriõppele Setomaal. Pärimusteatri eesmärkideks on läbi teatrikunsti tagada seto kultuuri ellujäämine, kogukonna kultuurilise tegevuse arendamine ja pikemas perspektiivis ka maaelu toetamine.

“Inemise Igä” lavastaja Helena Kesoneni jaoks on see juba teine seto identiteediküsimusi lahkav lavastus ja ühtlasi tema teine diplomilavastus. Seekordses lavastuses tahame uurida regilaulu müütilist maailma, kus Jeesus ja Maarja toimetasid maa peal, inimeste seas oma igapäevaseid toimetusi. Setokeelsest Vahtsõst Testamendist inspireerununa tahame jutustada loo külakogukonnast, kus toimetab mees, kelle kohta ei saa öelda, kas ta on valgustatu või külahull.

“Inemise Igä” lavastusel on Piusa liivakarjääris kokku kaheksa etendust - esietendus on 6. Augustil kell 19.00. Kuna etendused toimuvad looduskeskkonnas, kus publikule puuduvad istekohad, oleks etenduste läbiviimise hädavajalikuks osaks 70-kohalise publikutribüüni rentimine. Konkreetselt selle tarbeks paluksimegi Teie toetust väärtuses 1440 eurot. Tribüüni hinnapakkumine ka manuses.

Oleme saanud toetust ka Kultuurkapitalilt loomingulise kollektiivi töötasudeks ja osaliselt ka turunduskuludeks. Suur ja oluline osa, mis meil hetkel aga puudu on, on just tribüün publikule. Vastutasuks pakume omalt poolt Baltic Agrole lavastuse pileteid, võimalust kajastada oma logo meie plakatitel, kodulehel, sotsiaalmeedias. Võimalik on panna ka oma bannerid etenduste ajaks Piusa külustuskeskuse juurde. Oleme avatud ka muudele koostööpakkumistele. Lisaks kõigele oleksime nii meie kui ka Piusa külustuskeskus siiralt tänulik Teie toetuse eest!

www.taarkateater.ee

Jooksvaim info facebookis <https://www.facebook.com/pages/Taarka-P%C3%A4rimusteater/186647088051100?fref=ts>

Manuses ka meie plakat.

Jään ootama Teie tagasisidet.

Lugupidamisega,

Heleen Kurvet

“Inemise Igä” projektijuht

+372 58163962

SUMMARY

Production of open air theatre play “Inemise igä” in Piusa sand dunes.

Heleen Kurvet

After being approached by the director of the play I was happy to become a producer for this play. It took place in the south of Estonia and was largely based on Seto culture and its folklore. All of the people that were part of the play were also students at the University of Tartu Viljandi Culture Academy, so it was an interesting learning experience for us all. Alltogether there were eight performances, all in August 2016.

The main goal of the project was, that there will be written a play, that helps the longevity of seto culture. The play should also be produced and performed, so that at least 400 people will come and see it. One of the goals was also, that the play gets enough media attention. Firstly to promote the performances but also secondly, to promote seto culture in general.

It can be said, that all in all the performances went well and they were very well visited. Also the feedback, that the play received was mainly positive. This is also a huge compliment to the director, that I produced this play with. It also gives a good reputation to seto culture in general, that was one of the original goals.

This paper is an overview of the production process and also gives a slight overview of the current folklore theatre situation in Estonia. I also analyze the NGO Taarka Pärimesteater. In the last chapter I also analyze my own work and capabilities during this whole process.

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Heleen Kurvet,

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose
“Vabaõhulavastuse “Inemise igä” välja toomine Piusa liivakarjääris”,

mille juhendaja on Marju Mäger,

1.1. reprodutseerimiseks säilitamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise eesmärgil,
sealhulgas

digitaalarhiivi DSpace-is lisamise eesmärgil kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja
lõppemiseni;

1.2. üldsusele kättesaadavaks tegemiseks Tartu Ülikooli veebikeskkonna kaudu, sealhulgas
digitaalarhiivi DSpace'i kaudu kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni.

2. olen teadlik, et punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.

3. kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega
isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi.

Viljandis, 23.05.2018